

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรม ตั้งใจฟังธรรมเพราะอะไร เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา หลวงตาท่านสอนนะ ถ้าคนไม่มีบุญไม่มีโอกาสได้นับถือศาสนาพุทธ

ถ้าคนไม่มีบุญไม่มีโอกาสได้นับถือศาสนาพุทธ แล้วพระพุทธศาสนาในโลกนี้ ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธเป็นอันดับ ๓ สิ่งที่เป็นอันดับ ๓ แล้วที่เขาไม่นับถือมันมากมายมหาศาล

คำว่า “นับถือศาสนาพุทธ” พระพุทธศาสนาสอนถึงการเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์ต้องมีกตัญญูกตเวทิต์กับพ่อแม่ พ่อแม่ของเราเป็นพระอรหันต์ของลูก เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะการให้ชีวิต พ่อการให้ชีวิตขึ้นมา พ่อแม่ที่ไม่พร้อมเขาเอาลูกไปทิ้ง เวลาเอาลูกไปทิ้ง พระอรหันต์นะ เอาลูกไปทิ้งเลยหรือ นั่นมันก็เป็นความจำเป็นของเขา แต่จริงๆ แล้วถ้าเป็นธรรมดา พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา ให้ชีวิตนี้มา

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรีสรูธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม

ธรรมคืออะไร ธรรมคือความเสมอภาค ธรรมคือความมีน้ำใจต่อกัน ธรรม ธรรมคือความเมตตาธรรม ถ้าเมตตาธรรม ไม่เอาวัดเอาเปรียบกัน ถ้าไม่เอาวัดเอาเปรียบกันทางโลก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง มนุษย์ต่างจากสัตว์ มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีคุณธรรมในใจ มนุษย์ต่างจากสัตว์ ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลมีธรรมนี้ไง เพราะมนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลมีธรรม ศีลธรรมทำให้มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐที่มีสมอง สัตว์ประเสริฐที่มีปัญญา สัตว์ประเสริฐที่จะสร้างคุณงามความดี

ทางโลกๆ วิทยาศาสตร์ก็สอนให้หาอยู่หากินไฉน เวลาหาอยู่หากิน บวชเป็นพระมีปัจจัย ๔
บริหาร ๘ นี่ปัจจัย ๔ เราก็ต้องมีปัจจัย ๔ เพื่อเลี้ยงชีวิตทั้งนั้นนะ ความเลี้ยงชีวิตมันเป็นหน้าที่
หน้าที่ต้องมีวาสนาด้วยไฉน วาสนามันก็ได้สิ่งนั้นประสบความสำเร็จไฉน คนที่มีวาสนามันขาดๆ
แคลนๆ มันขาดตกบกพร่องไปตลอด ก็ต้องแสวงหาไฉน เขาก็ทุกข์ยากทั้งนั้น ทุกข์ยากเพราะการ
ทำหน้าที่การงาน ทุกข์ยากเพราะการแย่งชิงผลประโยชน์กันไฉน แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ในใจ
ถ้าคนมีสติปัญญา สติปัญญาย้อนกลับมาที่นี้

เราจะมาวัดนะ มาวัด เราจะมาประพฤติปฏิบัติที่วัดกัน เวลาเราหาวัด เราหาวัดป่า วัดป่า
วัดที่ปฏิบัติ วัดที่ปฏิบัตินะ เวลามาวัดป่า เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าประพฤติปฏิบัติขึ้นมา
เราก็ต้องแสวงหาของเรา แสวงหาสัจจะความจริงๆ

ความเสมอภาคๆ เราก็ไปวัดแล้วเสมอภาคด้วยกัน มีกติกเหมือนกัน การกระทำ
เหมือนกันนะ ไม่มีสูงไม่มีต่ำ คำว่า “ไม่มีสูงไม่มีต่ำ” ที่ว่าหลวงพ่อกให้สิทธิพิเศษใครๆ

ไม่ใช่ เขาบกพร่องต่างหาก เวลาเขาบกพร่อง เห็นไหม ในกรมสุขภาพจิต ๓๐ เปอร์เซนต์
เป็นโรคซึมเศร้า ๘ เปอร์เซนต์ไม่แสดงออก ๘ เปอร์เซนต์ของประชากรไม่แสดงออกเพราะมัน
ยังเด็ก อายุยังน้อยเกินไป นี่ไฉน มันไม่ปกติ

ธรรมโอสถๆ ถ้ามาวัดมาวามาเพื่อประพฤติปฏิบัติ เราอยู่กับทางโลก เราก็ต้องดิ้นรน
แข่งขันไปกับเขา ถ้าเราอยู่ทางโลก เราต้องดิ้นรนแข่งขันไปกับเขา เราดิ้นรนแข่งขันมันด้วย
อำนาจวาสนา

เรามาวัดๆ ขึ้นมา เราจะมาเติมเต็มหัวใจของเราไฉน ถ้ามาเติมเต็มหัวใจของเรา เราจะ
ประพฤติปฏิบัติของเรานะ ไม่ต้องให้ใครมาสอนหรอก เราจะสอนตัวเราเอง ใครจะสอน สั่งห้าม
เพราะอะไร เพราะในเมื่อหัวใจมันยังไม่รู้มันจะสอนใคร

เอาความเป็นจริงขึ้นมาในใจของตนก่อน ถ้าเอาความเป็นจริงขึ้นมาในใจของตนก่อน
เห็นไหม กรมสุขภาพจิต ๓๐ เปอร์เซนต์เป็นโรคซึมเศร้า จิตเภทอีก ๒๐ กว่าเปอร์เซนต์
ประชากรไทยนะ ประชากรเมืองไทย แล้วเวลามาวัดมาวาก็มาเพื่ออะไร ก็เพื่อความฟื้นฟูหัวใจ
ขึ้นมา ถ้าหัวใจมันฟื้นฟูขึ้นมา มันมีสติปัญญาขึ้นมา นั่นพระพุทธศาสนา ธรรมโอสถๆ

ในหลวงพูด เวลาเมืองนอก เวลาไปหาจิตแพทย์ โอ้ย! ต้องหาเงินหาทองนะ ในเมืองไทย พระเป็นจิตแพทย์ เป็นที่พึ่งพาอาศัยของเขา นี่พึ่งพาอาศัย ถ้ามามี

พูดถึงในธรรมโอสถๆ ถ้าธรรมโอสถขึ้นมา ความเป็นจริงขึ้นมา มันความเป็นจริงขึ้นมา ไม่ต้องมาตัดจริตจะเอามรรคผลนิพพานกันหรอก มรรคผลนิพพานมันยังสุดเอี่ยมมันเอากความปกติของใจนี้ เอาความพินทุหัวใจขึ้นมาให้มันเป็นปกติ แล้วเป็นปกติมันจะพินทุอย่างไรละ

หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าคำว่า “พุทกับโธ” จิตของเรานั้นเกาะกับพุทธานุสติ ถ้าจิตเราเกาะกับพุทธานุสติ มันจะเข้มแข็งขึ้นๆ

เราทิ้งหัวใจเรา หลวงตาท่านพูดนะ หัวใจพวกเราเรียกร้องความช่วยเหลือ หัวใจพวกเราหาที่พึ่ง แต่เราทิ้งเราวางมันไปกันเอง เราทิ้งเราวางแล้วตัดจริต อู้ฮู! ใช้ปัญญา ปัญญาเลอเลิศ...ปัญญานั้นละ มันเป็นทางออกของกิเลสละ เพราะกิเลสมันอยากส่งออกไปสร้างทิฏฐิมานะในใจของมัน อุปาทานความยึดมั่นถือมั่น มันยึดมั่นถือมั่นแล้วมันก็พยายามจินตนาการว่ามันยิ่งใหญ่ พอมันจินตนาการว่ายิ่งใหญ่ มันก็คิดของมันไป พอมันคิดของมันไปมันก็ส่งออกไปทิ้งนั่นละ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกหายเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ อย่าให้มันออกไปกว้านพินทุพินทุไฟมาเผาตัวมันเอง พยายามนึกพุทโธให้ได้

คนเรานึกพุทโธยังนึกพุทโธไม่ได้เลย เวลานึกพุทโธมันท่องแต่ปาก ใจไม่นึกพุทโธด้วยเวลาใจกับพุทโธเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มันกลมกลืนกัน พอมันกลมกลืนกันมันก็สบายขึ้นเยอะแล้ว แล้วมันพุทโธจนพุทโธไม่ได้ จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้นั้นนะมันเป็นอิสระของมันได้ ถ้ามันเป็นอิสระของมันได้ แค่ว่าสมาธิได้ก็ว่าเก่งแล้ว ในการปฏิบัติ หลวงตาท่านพูดประจำ สมาธิมันยังทำกันไม่เป็นเลย มันจะปฏิบัติอะไรกัน

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีสมาธิ มันจะเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมาได้อย่างไร มันก็เกิดโลกียปัญญา เกิดอุปาทาน เกิดจินตนาการของมันไปวันยังค่ำ แล้วพอมันจินตนาการเรื่องศาสนา จินตนาการเรื่องอริยสัจ มันจินตนาการมันก็สวยงามนะสิ แล้วมันก็ว่ามันเป็น มันก็ว่ามันเป็น “มันว่า”

คุณ ในทางการแพทย์ ถ้าเป็นโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลเอกชน ไปนี้เอาเงินเอาทอง
ทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันเป็นโรงพยาบาลของรัฐ วัด วัดที่เป็นวัดสมบูรณในพระพุทธศาสนา มัน
เหมือนกับโรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลของรัฐมันอนาถาอย่างไร ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ไป
วัดก็เข้าวัดได้ทั้งนั้นนะ

แต่โรงพยาบาลเอกชนเข้าได้ใหม่ มีตังค์ใหม่ ถ้าเอกชน แล้วโรงพยาบาลเอกชนมันมา
จากไหน บุคลากรทั้งหมดมาจากหน่วยงานของรัฐ นักศึกษาแพทย์ นักศึกษาพยาบาลมาจาก
โรงพยาบาลของรัฐทั้งนั้น แล้วมันก็เอาไปอยู่ในโรงพยาบาลเอกชน แล้วโรงพยาบาลเอกชนเรียก
แต่เงินแต่ทอง

วัด วัดที่เขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มรรคผล มรรคผลอะไรของเอ็ง

ทำให้เป็นปกติของใจ โรงพยาบาลของรัฐรักษาประชาชนในประเทศทั้งหมดนะ เจ็บไข้
ได้ป่วยทั้งหมด ดูแลรักษาทั้งนั้น สิทธิเสมอภาครักษาได้ทุก ๆ คน ความรักษานั้นรักษาขึ้นมาแล้ว
ก็บอกเลย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ตายทุกโรค ไม่เคยหายสักที

ไอ้ไม่เคยหายสักที มันก็เป็นเวรกรรมของสัตว์นะ แต่ประชากรที่ไม่มีโอกาสได้รักษา กับ
ประชากรที่มีโอกาสรักษา มันแตกต่างกันไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นชาวพุทธ เราก็มีสិทธิทุก ๆ คน แล้วสิทธิของเราทุกคน สิทธิของ
เราๆ ไม่ต้องการให้ใครมาตัดดวง ไม่ต้องการให้ใครมาขูดรีด ไม่ต้องการให้ใครมาสั่งสอน ถ้าสั่ง
สอน เราเป็นคนสั่งสอนเอง ถ้าสั่งสอนเองเพื่อกลับมาเป็นความปกติใจ เพราะโรงพยาบาลเขา
รักษาให้คนหาย

โดยธรรมชาตินะ โรงพยาบาลทุกโรงพยาบาลอยากรักษาให้คนไข้หายจากการเป็นไข้
แต่ถ้าคนอื่นสั่งสอน มันจะเข้ามาโรงพยาบาลแล้วออกไปพร้อมกับหนี้ แล้วก็เป็นคนไข้ติดเตียง
ไม่ลุกจากเตียงขึ้นมาใจ

ถ้าคนอื่นสั่งสอน ถ้าคนอื่นสั่งสอนมันสั่งสอนอะไร ผลประโยชน์มันทั้งนั้น เพราะอะไร
เพราะจิตมันยังเอาตัวมันไม่รอด ถ้าจิตเอาตัวมันไม่รอด มันจะเอาอะไรไปสอน แล้วถ้าไปสอน
ขึ้นมา ก็เอาโรคของตนไปให้คนอื่น เอาโรคของตนไปฟุ้งฟักเอาแต่ผลประโยชน์ แล้วเวลาออก

จากโรงพยาบาลไปก็ยังคงไปหาเงินมาใช้หนี้เขา แล้วสุดท้ายยังไปนอนคิดเตียงไม่หายอยู่นั่น นี่
ไง ถ้าคนอื่นสอน

ทุกอย่างต้องกลับมาอยู่ที่เราหมด เพราะสิ่งที่มันเคยเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาแล้วมันมี
ปัญหาไปหมดไง มันปัญหาขึ้นไปเพราะมีแต่คนเก่งๆ ทั้งนั้นนะ ไอ้คนเก่งๆ มึงกลับไปบ้านมึง
สิ่งที่เป็นความจริง ความจริงเอาไว้ที่นี้ เรารับผิดชอบของเราเอง เรารับผิดชอบต่อตั้งแต่ต้น แล้ว
ไม่พูดนะ ล้มแล้วลุก ลุกแล้วล้ม ยังจะมาสาวไส้ มาแสดงออก มาสมอ้าง สมอ้างว่าอาจารย์สงบ
สั่งให้สอน อาจารย์สงบรับรอง

ไม่ ไม่ทั้งนั้น เพียงแต่ไม่พูด ไม่พูดออกมา เราไม่พูดออกมาเพราะอะไร นี่ไง ระยะเวลา
แสดงธรรม ไม่ให้เสียดสีกัน ไม่ให้เบียดเบียนกัน ไม่ให้ทำลายกัน ไอ้พวกนี้สนุกไง สมอ้าง สม
อ้างแล้วจะมาทำให้มันตามความพอใจของคน มันไม่เป็นธรรม

นี่ไง ถ้าความเป็นธรรมๆ นะ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา
พระพุทธศาสนาสอนถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สัจธรรมความเสมอภาค ใครแน่กว่าใคร
ใครดีกว่าใคร ถ้ามันแน่กว่า มันดีกว่า มานะ ๕ ถ้ามีมานะ ๕ กูดีกว่ามึง กูเก่งกว่ามึง กูแน่กว่ามึง นี่
ไง เสมอตน สำคัญว่าเสมอเขา ต่ำกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สูงกว่าเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา

แต่มันไม่มีมานะ ๕ ความไม่มีมานะ ๕ ไม่มีทิฐิมานะ ไม่มีสังโยชน์ในหัวใจ ถ้ามันจะ
เป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์ตรงนั้นไง แล้วพอเป็นประโยชน์ตรงนั้น ผลของวิญญูะ จิตนี้
เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะ คนที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะมันมีเวรมีกรรมมาทั้งนั้นนะ คนที่มีเวร
มีกรรมต่อกัน เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังเชื่อกรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปห้ามญาตินะ ญาติข้างพ่อ ญาติข้างแม่ ยกทัพรบกัน
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปห้ามญาติ พระพุทธรูปปางห้ามญาติ องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไปห้ามญาติระหว่างข้างพ่อกับข้างแม่ยกทัพรบกัน นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าไปห้ามญาติ

นี่ไง จะบอกว่า ผลของวิญญูะ คนมันมีเวรมีกรรม ถ้าคนมีเวรมีกรรม กรรมของเขา กรรม
ของสัตว์ สัตว์มันมีกรรมอย่างนั้นมา เราก็ต้องให้สัตว์นั้นมันคลาย สัตว์นั้นมันบำรุงรักษาให้สัตว์
นั้นมันพัฒนาขึ้นมา ให้สัตว์นั้นมันรู้ขึ้นมา ปัจจัยตั้ง สันติวิญญูะโก พระพุทธศาสนาสอนลงที่หัวใจ

ของสัตว์โลก หัวใจของสัตว์โลก หัวใจที่มันเรียกร้องการช่วยเหลือๆ การช่วยเหลือ คือ สมาธิ ปัญญาที่เกิดจากจิตดวงนั้นจะช่วยเหลือจิตดวงนั้น ความรู้ความเห็นของเรา เราจะจับยึดเข้าไป

โรงพยาบาลเอกชนมันจะเอาตังกี้ เขียนบิลมา เห็นบิลแล้วเป็นลมเลยแล้วกันละ นี่ไง ไม่ได้จับยึดกรรมยึดผลไปให้เขา ต้องมรรคอย่างนั้น ผลอย่างนี้ ต้องปฏิบัติอย่างนั้น...จริงหรือ คนมันไม่มีกรรมใช่ไหม กรรมของสัตว์โลกมันสร้างสมของมันมา

ครูบาอาจารย์ท่านให้อุบาย ให้อุบายเขาพยายามดัดแปลงแก้ไขเพื่อให้จากที่มันเป็นคนไข้กก็กลับมาเป็นปกติ หายจากการเป็นไข้ จิตที่มันไม่เป็นปกติก็ให้มีสติมีปัญญาฟื้นฟูขึ้นมาให้ปกติ ถ้ามันปกติแล้ว สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

คนรณะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่แข็งแรง ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ มันได้ลาภมาโดยที่มันไม่รู้ตัวเลย ไม่รู้ตัวเพราะอะไร ไม่รู้ตัวเพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ไง เกิดเป็นมนุษย์นี่อริยทรัพย์ไง สิ่งนี้มีค่าที่สุดไง แก้วแหวนเงินทองมันมาทีหลัง ยศถาบรรดาศักดิ์มันมาทีหลังสถานะทางสังคมมันมาทีหลัง ทุกอย่างมาทีหลังทั้งนั้น แต่เพราะเราไปกระเสือกกระสนกันตรงนั้นไง เราทิ้งสถานะความเป็นมนุษย์ไป แล้วเราก็กกลับมาตีโพยตีพายว่าทุกข์ๆ

คนเกิดมามีอาการ ๓๒ เท่ากัน มีชีวิตเหมือนกัน มีสถานะความเป็นมนุษย์เท่ากัน นี่ไง แต่มันจะต่างกัน ต่างกันตรงสมองนี้แหละ ต่างกันตรงความรู้สึกนึกคิดนี้แหละ ถ้าคนมีความรู้สึกนึกคิดที่ดี คนมีความรู้สึกนึกคิดที่มีอำนาจาเสนา เขาก็พยายามของเขาเพื่อประโยชน์ โลกนี้กับโลกหน้า โลกนี้ก็เพื่อสถานะทางสังคม โลกหน้าก็เพื่อความมั่นคงของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

แล้วถ้ามันพิจารณาของมันไป มันจะรู้มันจะเห็นของมันเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไปนะ ถ้ามันรู้เห็นเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป นั่นนะปัจเจกตั้ง สันติภูมิจิโก ธรรมะอยู่ตรงนั้น ธรรมะมันอยู่ตรงที่เขาต้องรู้เองเห็นเอง ไร่ที่เราศึกษาๆ มันเป็นปริยัติทั้งนั้นนะ ทรงจำธรรมวินัยๆ นี่ก็ทรงจำคำสอน

ถ้ามันเป็นจริงๆ ครูบาอาจารย์ที่ท่านทำ วัตถุประสงค์ๆ เขามีข้อวัตรปฏิบัติของเขาอยู่แล้ว ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ใ้ ให้จิตมันเกาะเกี่ยวสิ่งนี้ไว้ แล้วให้มันพัฒนาของมันเป็นขั้นเป็นตอน

ขึ้นไป ถ้าพัฒนาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป อย่าไปสอไปแทรก อย่าเข้าไปหียบไปฉวย อย่าไปดักไปดวง

ถ้าไปดักไปดวง ไปวัดอื่น ไปที่อื่น ที่อื่นเขาพร้อม เขาต้องการคน แต่ที่วัดเราไม่มีนะ เรา จะบอกไว้ด้วย ถ้าผิด ไล่ออก ใครก้าวล่วงกติกา ไล่ออก ไล่ออก เพราะอะไร เพราะที่เขาต้องการ เยอะแยะ วัดที่เขาต้องการเยอะแยะไปหมด แต่ที่ปฏิบัติเขาเอาไว้เพื่อประพฤดิปฏิบัติ

แล้วอย่างที่ว่า เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ชีวิตเราก็เท่านี้ แต่ก่อนก็ห่วงโลก พอยังใกล้จะ สิ้นชีวิตยังเป็นห่วงเป็นใย แต่ก็ต้องจากกันไป นี่พูดถึงว่า เพราะชีวิตคนมันสั้นไง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านบอกเลขนะ เรา ๘๐ เท่านั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันผิด ไล่ออก เพราะชีวิตกูสั้น เดียวกูตายแล้ว ตายแล้วเอ็งค่อยออก ฤทธิ์ ใครมีฤทธิ์มีเดชจะไปออกตรงนั้น ไปออกตรงนั้นเพราะอะไร เพราะมันต้องทำตามลำแข้ง ของตน

เอ็งต้องสร้างขึ้นมาจากลำแข้งของเอ็งสิ เอ็งอย่าสมอ้าง อย่าสมอ้าง อย่าบังเงา แล้วก็เอา สิ่งนี้ไปหาเหยื่อ แล้วก็มาปอกลอก แล้วก็มาเอาชื่อเสียง ไร้สาระมาก

สิ่งที่มานะ ทุกคนเจ็บไข้ได้ป่วยกันมา ไม่ป่วยกายก็ป่วยใจ พระพุทธศาสนาสอนถึง กลับมาเป็นความปกติ กลับมาคุณงามความดี คุณงามความดีๆ นะ สิ่งที่จะเกิดขึ้นๆ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเชื่อกกรรมๆ ไร้ เราทำมาทั้งนั้น เราทำมาทั้งนั้น

จริงๆ นะ เวลาใครมาทุกข์มาขมาขมาหา เราบอกเราภูมิใจ ภูมิใจการเกิด การเกิดเป็นมนุษย์ เราภูมิใจในความเป็นเรา ความเป็นเราเพราะกูทำมา สิ่งที่ดีๆ สิ่งที่ดีๆ แสดงออกมันเป็นนิสัย มันเป็นคน ความเคยชิน เราสร้างมาอย่างนี้ แล้วมันก็ออกอย่างนี้ มันเป็นเรื่องที่เราทำมาไง มันทำมามันก็เป็น สันดานใจ สันดานแก้ไขไม่ได้ใจ แต่ความชอบไม่ชอบ สิ่งที่ดีมันเป็นเรื่องที่มันยากในใจนั้นพยายาม แก้ไขกันเอาเอง ทำให้ได้ ถ้าทำให้ได้มันจะเป็นประโยชน์กับเรานะ

นี่พูดถึงว่า เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ชาวพุทธเราจะถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรม พระธรรมคือความเสมอภาค เราไม่ใหญ่กว่าใคร ไม่เหนือใคร ไม่เหยียบย่ำใคร เราไม่ต่ำต้อยกว่าใครจนไปรองรับอารมณ์ของคนอื่นก็ไม่ใช่ เรามีสิทธิเสรีภาพ

รูป รส กลิ่น เสียง มันเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร มันจะไม่เข้ามาในหูของเรา จะไม่เข้ามาในดวงตาของเรา จะไม่เข้ามาในความสัมผัสของเราถ้าเรามีสติ เรามีสติเรามีปัญญา รูป รส กลิ่น เสียงมันจะเข้ามาสู่ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจของเราไม่ได้ เพราะอะไร เพราะเรามีสติรักษาหัวใจของเราไว้ แต่ถ้าเราอ่อนค้อยกว่าเขา เราให้เขาเหยียบย่ำให้เขาดูถูกเรา รูป รส กลิ่น เสียง เสียงไหน เขาสั่ง เขาบังคับบัญชา ก็เชื่อเขาไป

นี่เราไม่เชื่อ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อผลของการปฏิบัติ เชื่อผลของการกระทำ เชื่อผลของหัวใจที่มันจะเป็นไป เอวัง